

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет природничих наук

Кафедра лісового і аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Технології раціонального землекористування в умовах
Західного регіону**

Освітня програма Агрономія

Спеціальність 201 Агрономія

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №8 «17» січня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Технології раціонального землекористування в умовах Західного регіону
Освітня програма	Агрономія
Спеціальність	201 Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки і продовольство
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	нормативна
Курс / семестр	1 курс, 1 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Демографічні прогнози твердять, що якщо населення планети продовжуватиме зростати нинішніми темпами, то воно подвоїться приблизно за наступні 60 років. Тому існує зростаюча й невідкладна потреба в якомога більш раціональному поєднанні типів земель і типів землекористування, щоб максимізувати сталі врожаї і забезпечити різноманітні потреби суспільства, зберігаючи водночас природні екосистеми і генетичну спадщину. Гострими є проблеми землекористування і в Україні, що зумовлено високим рівнем господарського використання території, значною її розораністю, надзвичайно високою інтенсивністю ерозійних процесів.

Метою дисципліни є сформувати у студентів і фахівців аграрного профілю базові знання про ефективність використання та поліпшення цінності земельних ресурсів, створення оптимальних умов для суттєвого збільшення соціального, інвестиційного і виробничого потенціалів землі, перетворення її у самосійний фактор економічного зростання.

З'ясувати суть і форми землекористування, системи планування землекористування у країнах ЄС, визначити економічну оцінку збитків від деградованих процесів, суть аграрних конфліктів, мету і функції планування землекористування, визначити тенденції та наслідки екологічного необґрунтованого землекористування.

Завдання: курсу «Технології раціонального землекористування» - ознайомити слухачів з основними теоріями і засобами забезпечення раціонального землекористування, історією виникнення та розвитку за кордоном і шляхи застосування прийомів та способів землекористування в сьогоdnішніх умовах на Україні.

Компетентності

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

СК1. Здатність керувати колективом, забезпечувати розвиток персоналу, толерантно сприймати соціальні, етнічні та культурні відмінності.

СК3. Здатність створювати нові технології та застосовувати сучасні технології в агрономії, враховуючи їх особливості та користуючись передовим досвідом їх впровадження, розробляти наукові основи технології вирощування сільськогосподарських культур.

СК7. Здатність самостійно організовувати та проводити наукові дослідження з використанням загальноприйнятих методів і стандартів ґрунтових та рослинних зразків.

Програмні результати навчання

ПРН8. Управляти робочими процесами. Які є складними, непередбачуваними, приймати ефективні рішення, оцінювати та порівнювати альтернативи, аналізувати ризики.

ПРН12. Добирати оптимальну стратегію господарювання в агрономії. В тому числі за нечіткості цілей та невизначеності умов.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Еколого-економічна значимість землі.	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен	Тестування за темою.
2.	Суть і форми землекористування.	Знати: загально планетарні функції ґрунтового покриття, які пов'язують між собою землекористування і глобальні екологічні проблеми, регіональні особливості землекористування в Україні, типи і види землекористування в залежності від характеру і структури ґрунтового покриття, принципи раціональної і екологічно-обґрунтованої структури землекористування, роль груп інтересу в плануванні землекористування в ринкових умовах; стратегії землекористування для подолання парникового ефекту, прин-	Виконання практичних робіт.
3.	Рушійні сили землекористування.		Виконання самостійної роботи.
4.	Стратегія землекористування для подолання парникового ефекту.		Написання модульних контрольних робіт.
5.	Міжнародні угоди щодо глобальних змін у землекористуванні.		
6.	Землекористування в Україні. Структура земельного фонду. Регіональні особливості та проблеми землекористування.		

	Форми власності на землю в Україні.	<p>ципи організації сталого землекористування, роль громадських організацій в охороні земель, принцип раціонального і екологічно-зумовленої структури землекористування, мету, функції, види планування, методи оцінки землекористування в різних країнах.</p> <p>Вміти: врахувати при плануванні рівень чутливості території до впливів, збирати інформацію для оцінки землекористування, застосування ГІС-технологій при оцінці землекористування, створити механізм дій громадських організацій щодо охорони цінних ландшафтів, охарактеризувати конфлікти приватних і державних земель, визначати вплив природно-кліматичних умов на землекористування; визначити рівні і принципи аграрних конфліктів та шляхи їх вирішення; лобіювати інтереси суспільних груп щодо урегулювання землекористування, оцінювати наслідки екологічно необґрунтованого землекористування; давати оцінку землекористування, визначати першопричини аграрних конфліктів і шляхи їх подолання, давати оцінку землекористуванню для рівнинної і гірської зон України, встановити динаміку землекористування на прикладі свого району, області, країни, визначити форм власності на землю.</p>
7.	Особливості земельних правовідносин в умовах Західного регіону	
8.	Історичний огляд розвитку планування землекористування в Україні.	
9.	Концептуальні положення теорії планування землекористування.	
10.	Оцінка землекористування.	
11.	Екологічні аспекти планування землекористування, особливо в умовах Західного регіону	
12.	Планування сталого землекористування	

4. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p> <p>Контроль знань студентів ґрунтується на здійсненні поточного і підсумкового контролю при застосуванні таких форм і засобів діагностики, як оцінювання практичних занять, оцінювання індивідуальних завдань, письмове тестування, усне опитування. Поточний контроль проводиться під час проведення лекційних і практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретного прикладного завдання; крім того, здійснюється поточне письмове тестування за кілька попередньо пройдених тем.</p>	<p>Система контролю знань здійснюється через:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточний контроль – 50 балів; • підсумковий контроль (екзамен) – 50 балів. <p>Оцінка за вивчення предмету виставляється за сумою всіх отриманих балів згідно зі шкалою оцінювання. При цьому в екзаменаційній відомості зазначається кількість набраних балів, оцінка за шкалою ECTS і оцінка за національною шкалою.</p>
---	--

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Поточний контроль	50
Тема	10
Практична робота	20
Лабораторна робота	---
Семінарське заняття	---
Самостійна робота	20
Підсумковий контроль	50
екзамен	50
Додаткові заохочувальні бали, які можуть доповнити оцінку до 100 балів	10
Разом	100

Поточний контроль										
Вид навчальної роботи	Тема (тема 1-3)	Тема (тема 4-6)	Тема (тема 7-9)	Тема (тема 10-11)	Тема (тема 12)	Практичне заняття 4	Практичне заняття 7	Самостійна робота 1	Самостійна робота 2	Разом
Кількість балів	2	2	2	2	2	10	10	10	10	50

Шкала оцінювання: ЗВО, національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Поточний контроль

- Усний контроль (в ході опитування, бесіди, доповіді, читання тексту, повідомлення на задану тему та ін.);
- Письмовий контроль (контрольна робота в письмовій формі, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовому вигляді та ін.);
- Комбінований контроль;
- Тестовий контроль;
- Презентації;
- Виконання і захист практичної роботи.

Заохочувальні бали

1. Участь у дискусіях (до 2 балів),
2. Участь у вебінарі чи прослуховування курсу за тематикою дисципліни (до 2 балів)
3. Участь у студентських наукових конкурсах та олімпіадах (до 6 балів)

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Кабінет 106, 35 м ²	Мультимедійний проектор, 1 шт. Мультимедійний екран, 1 шт. Графопроєктор, 1 шт.
Література:	
<p>1. Соловій І.П., Іванишин О.Г., Турчин Ю.І., Часковській О.Г. Землекористування: еколого-економічні проблеми, конфлікти, планування. Навчальний посібник. Львів.: Афіша, 2005. 405 с.</p> <p>2. Фурман В.М. Ґрунтозахисна контурно–меліоративна система землеробства: навчальний посібник / В.М. Фурман, А.В. Люсак, О.О. Олійник. Рівне: НУВГП, 2016. 215 с.</p> <p>3. Третяк А.М., Третяк В.М., Гунько Л.А. Землевпорядне проектування: Організація землекористування структурних елементів екомережі України на місцевому рівні. / за ред. А.М. Третяка. Навчальний посібник, ч. 4. Херсон: ОЛДІ–ПЛЮС, 2016. 184 с.</p> <p>4. Третяк А.М., Прядка Т.М., Гетманьчик І.П. Історія земельних відносин і землеустрою в Україні. [текст] підручник / Третяк А.М., Т. М. Прядка, І. П. Гетманьчик.– Херсон: ОЛДІ–ПЛЮС, 2017. 420 с.</p> <p>5. Третяк А.М., Третяк В.М. Землеустрій в Україні: впорядкування землеволодінь і землекористувань та організація території сільськогосподарських підприємств. Монографія: Херсон, Грінь Д.С., 2016. 192 с.</p> <p>6. Третяк А.М. Землеустрій: Підручник. Херсон: Олді–плюс, 2014. 520 с.</p> <p>7. Теремець Л.А. Система показників ефективності використання земель у сільському господарстві. Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Серія: Економічні науки. Випуск 5. Том 3. 2014. – [Електронний ресурс] Режим доступу : http://www.pdaa.edu.ua/</p> <p>8. Бухало О.В. Організація ефективного землекористування в сільськогосподарських підприємствах: [монографія] / О.В. Бухало. Х. : ТОВ «Едена», 2014. 417 с.</p> <p>9. Третяк А. М., Хапіцька З.С. Наукові основи раціоналізації землекористування. Чернівці: Прут, 2017. 138 с.</p>	

6. Контактна інформація

Кафедра	кафедра лісового і аграрного менеджменту, м. Івано-Франківськ, вул. Галицька 201, каб. 206, тел. (0342) 59-61-66, e-mail: klam@pnu.edu.ua
Викладач	Дмитрик Павло Миколайович
Контактна інформація викладача	pavlo.dmytryk@pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності, Положення про запобігання плагіату у ДВНЗ «прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; отримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<ul style="list-style-type: none">• відвідування занять є обов'язковим;• засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом (співбесіда, реферат тощо).• пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій.• поточні негативні оцінки, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті пересклада-

	<p>ються викладачеві, який веде заняття, до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп. У випадку порушень і зловживань (невідвідування занять більше 50% часу – недопущення до іспиту).</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну не допускається, але може надаватись можливість виконати завдання за індивідуальним графіком (за рішенням керівника структурного підрозділу, його замісника та викладача).</p> <p>Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Викладач має право видалити студента із заняття, якщо останній порушує дисципліну і тим самим заважає працювати викладачу та групі. Всю суперечну ситуацію можна вирішити після заняття.</p>
Додаткові бали	<p>Нарахування додаткових балів здійснюється згідно рішення затвердженого на засіданні колективу кафедри і обов'язково озвучується викладачем на перших заняттях. Бали можуть нараховуватись за активність студента на семінарських, лабораторних та практичних заняттях, за опрацювання додаткових інформаційних джерел та наукову (творчу) діяльність.</p> <p>Позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність.</p>
Неформальна освіта	<p>Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється «Положенням про неформальну освіту учасників освітнього процесу» ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/819_29.11.2019.pdf).</p> <p>Процедура перезарахування здійснюється при співпадінні назви неформальної активності з назвою освітнього компоненту та кількістю кредитів. Для перезарахування кредитів неформальної освіти створюється комісія для прийняття рішення. Результати навчання, які отримані у неформальній освіті, враховуються при оцінюванні самостійної роботи студентів з відповідних дисциплін.</p>

Викладач _____ Дмитрик П.М.